

VIFO-konferencen 11. og 12. september 2018.
Indlæg fra Lars Ebbensgaard.

Spor 3:
Lokale 8A

Det nye folkeuniversitet

Er den gordiske knude blevet løst? Med den nye struktur er Folkeuniversitetet ikke længere en samlet organisation. Hvad er tankerne bag den nye struktur, og hvordan ser aktørerne vejen frem? Hvad er udfordringerne og mulighederne for Folkeuniversitetet fremadrettet?

Ordstyrer: Malene Thøgersen, analytiker, Videncenter for Folkeoplysning

Når staten griber ind

Hvorfor vælger Kulturministeriet at tage initiativet til en omstrukturering? Hvilke overvejelser gør man sig om samspillet mellem staten og civilsamfundet?

Steen Kyed, afdelingschef, Kulturministeriet

To perspektiver på den nye struktur

Folkeuniversitet drives både af universitetsafdelinger og lokale komitéer. Hvad betyder forandringerne for de forskellige aktørtyper, og hvad er deres planer for fremtiden?

Sten Tiedemann, rektor, Folkeuniversitetet i Aarhus og

Lars Ebbensgaard, Lemvig Folkeuniversitet

Her er angivet indholdet af Lars Ebbensgaards 10 minutter på VIFO-konferencen.

- 1. Præsentation.** Formand FU-Lemvig. FUN og deltager i arbejdsgruppen under KUM. Rektor i 35 år for Lemvig Gymnasium.
- 2. Perspektiver på den nye struktur set fra lokalkomitéerne. Hvad betyder forandringerne for lokalkomitéerne, og hvad er vores planer for fremtiden?**

Vores perspektiv for fremtiden er

- 1. Fortsat at drive Folkeuniversitetsvirksomhed efter Folkeuniversitetets formål**
- 2. At arbejde for udvikling af Folkeuniversitetsvirksomheden ved samarbejde med de øvrige aktører.**

Folkeuniversitetet har stadig en kæmpe betydning for formidling af forskning til folket – og for sammenhængskraften i Danmark.

Som udgangspunkt betyder forandringerne ikke noget for en lille komité som Lemvig Folkeuniversitet, der hører under FUKO, - dersom økonomien fordeles fornuftigt mellem de fem enheder.

Vi tilbyder gode arrangementer tilpasset den egn vi betjener. Vi er således i Lemvig i gang med stort anlagt seminar om Landbokultur version 2.0. Og vi hjælpes af FUKO med økonomi hertil

Befolkningen mangler overblik og tid til fordybelse: hvad er menneskets og naturens situation egentlig. Her har Folkeuniversitetet et bud.

At Folkeuniversitetet i Lemvig har en stor og forstærket opgave fremgår af alt dette og af følgende: I mn til i Lemvig som rektor for Lemvig Gymnasium har vi mistet

1. Vores sygehus med masser af overlæger, læger og sygeplejersker
2. Dommerkontor med dommer og mange jurister
3. Politimester
4. Postmester
5. Stor TDC-afdeling - Jydsk Telefon
6. VUC-afdeling
7. Forskningsafdelingen på Cheminova

Og så til min mening om den nye løsning af den gordiske knude:

FUN er væk, og det er godt. Som formanden udtrykte det: Der har i nævnet været mere blod end folkeoplysning. København meldte sig helt ud og ønsker ikke samarbejde, som det ser ud nu. Det er meget ærgerligt. Vi må arbejde for at få et samarbejde op at stå. Det er et vigtigt fremtidsperspektiv.

Den gordiske knude kan som bekendt ikke løses, men Alexander den store fik verdensherredømmet ved at hugge knuden over med sit sværd. Stumperne blev så efterladt uden at hænge sammen. Sådan er det også gået her. Vi er blevet til fem selvstændige og selvejende enheder.

Der er milevid forskel på universitetsafdelingerne med deres lønnede sekretariater og de mange små komitéer, der drives af frivillige. I Nævnet nåede vi at beslutte at styrke lokalkomiteerne. Det er der stadig brug for.

De små komitéer, der drives af frivilligt arbejdskraft, som ofte skiftes ud ved årlige valg, har brug for en samlet landsdækkende markedsføring for hele FU i Danmark og en samlet idéudvikling for det, jeg gerne vil kalde Folkeuniversitetet i Danmark. FU-idéen bør være mere kendt. Her er sammenhængskraft mellem forskning og folket. Det må vi styrke.

Grundtvigs tanker om folkeoplysningen var at lave almuen til et folk og være med til at skabe demokratisk dannelse. Det er der behov for igen. En vigtig del af Folkeoplysningen er Folkeuniversitetet i Danmark.

Lokalkomiteerne er spredt over hele landet og i meget høj grad med til at skabe sammenhængskraft i Danmark og modvirker tendensen mod det skæve Danmark.

I arbejdsgruppen, som jeg deltog i som nævnsmedlem for komitéerne, havde jeg mindretalsudtalelser om to ting, der kunne løse den gordiske knude.

1. At samle alle lokalkomiteerne i Komitéstyrelsen
2. At have et samlet Folkeuniversitet i Danmark, der kan markedsføre i hele landet og udvikle organisationen med hjælp til digitaliseringen mv., ting som er meget belastende for de frivillige små komitéer.

Disse forslag kom ikke med i denne omgang, men det må vi fortsat arbejde for.

Komitéeerne skal som det er nu med visse mellemrum beslutte om de vil høre til en universitetsafdeling eller til komitéstyrelsen. Enhver kan høre, at de store indbyrdes problemer ligger i denne ordning. Lige nu er vi i den groteske situation, at midlerne til den største komité i Danmark går til en universitetsafdeling, men komitéstyrelsen skal afholde udgifterne. Det giver en skævhed, som FUKO ikke kan klare. Det behandles heldigvis politisk forhåbentligt med en god og retfærdig udgang.

Afslutningsvis vil jeg sige, at Folkeuniversitetstanken er meget vigtig og meget smuk. Og den støttes af ihærdige ildsjæle over hele landet. Vi skal nok få det til at ende godt. En købstadskommune vil ikke kunne trives uden det input af forskningsformidling og sammenhængskraft, som Folkeuniversitetet giver anledning til. Men økonomien skal naturligvis være fornuftig.

Foredrag og arrangementer Efteråret 2018

Tirsdag den 4. september ”Bjørn Nørgaards gobeliner”, foredrag ved lektor Johan Bender på Lemvig Musikskole, Østergade 10, kl. 19.30., entre 50,-

Lørdag den 22. september ”Dit livs historie” Forelæser: Dorthe Kirkegaard Thomsen, professor i kognitionspsykologi, Aarhus Universitet. kl. 10 på Lemvig Musikskole

Lørdag den 22. september ”Livets store temaer fortolket i musikken” Forelæser: Leif V.S. Balthzersen, mag.art. i musikvidenskab. kl 14 på Lemvig Musikskole

Entre 150 kr. for begge foredrag og sandwich, 50 kr. pr. foredrag. Drikkevarer kan købes.

Tilmelding senest den 18/9 til Poul Anker Møller mail: pam@poulanker.dk

Onsdag den 26. september Foredrag om Alexander Nevskij v. Gert Normann og tidligere ambassadesekretær ved den russiske ambassade Alexander Sverchkov (på engelsk), Sted: Kystcentret Thyborøn kl. 19.00, gratis adgang

Torsdag den 27. september Foredrag om kystredning ved Søren Lomme Larsen, Hvide Sande Redningsstation, Sted: Kystcentret Thyborøn kl. 19.00, gratis adgang

Onsdag d. 3. oktober ”Marx havde ret, men kun Grundtvig kan gennemføre det – om virkningshistorien af ungdomsoprøret”, foredrag ved journalist og forfatter Ejvind Larsen på Lemvig Gymnasium kl. 19.30, entre 50,-

Onsdag den 10. oktober Nobelpristager Jens Christian Skou 100 år. Festforedrag af professor Poul Nissen, Aarhus Universitet kl. 19:30 på Lemvig Gymnasium.

I uge 42 foredrag af tegner og illustratør Ida Gantriis, ”I fars fodspor” Lemvig Museum forbindelse med afslutningen af fejringen af tegneren Henning Gantriis ville være fyldt 100 år og museets særudstilling om ”Livets gang i Lidenlund”.

Onsdag den 17. oktober Mordbranden på Scandinavian Star ved Maritimhistorisk selskab. Lemvig Gymnasium kl. 19:30. Entre 50,-

Onsdag den 24. oktober ”FN’s Verdensmål”, foredrag ved professor Steen Hildebrandt på Lemvig Gymnasium kl. 19.30. entre: 50,-

Onsdag den 31. oktober ”Det Luthersk Verdensråd”, foredrag ved biskop Henrik Stubkjær på Lemvig Gymnasium kl. 19.30. entre: 50,-

Onsdag den 7. november ”Fra Føtex til Folketinget”, Özlem Cekic fortæller om sin bog på Lemvig Gymnasium kl. 19-21. I samarbejde med Integrationsforeningen og Lemvig Gymnasium.

Søndag d. 11. november 1. Verdenskrig i Frankrig, set med franske øjne. Foredrag ved Jean-Pierre Mabire på Våbenstilstandsdagen. Lemvig Gymnasium kl. 14.00, entre: 50,-

Lørdag den 17. november seminar om ”Landbokultur version 2.0 Nostalgi eller Vision” Foredrag med bl.a. forfatterne Knud Sørensen og Malte Tellerup professorerne Viggo Mortensen og Ove Korsgaard på Lemvigegnens Landboforening kl. 9.30 - 17.00, entre inkl. formiddagskaffe, middag og eftermiddagskaffe 250,-

Onsdag den 21. november ”Livets gang i EgoLand”, foredrag ved tegner og filosof Ivar Gørup på Lemvig Museum kl. 19.30, entre: 50,-

Foredrag i Samarbejde med Gode Fortælleres Venner

Foredragene finder sted i Kirkehuset, Torvet 15, Lemvig kl. 10. Entre 50,-

Venskaber i litteraturen

24. september Julian Barnes: Når noget slutter, v. kulturredaktør Michael Bach Henriksen

8. oktober Evelyn Waugh: Gensyn med Brideshead v. lektor Claus Schatz-Jakobsen

22. oktober: Muriel Barbery: Pindsvinets elegance v. lektor Nils Schultz Ravneberg

5. november: Elena Ferrante: Min geniale veninde v. lektor Pia Schwarz Lausten

19. november: Mary McCarthy: Gruppen, v. lektor Clara Juncker